Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17335

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i (BBTÖ), orijinal olarak Iowa Üniversitesi taraf?ndan geli?tirilen Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i'nin (Infant Feeding Attitude Scale - IFAS) Türkçe diline uyarlanm?? versiyonudur. Bu ölçek, ebeveynlerin veya birincil bak?c?lar?n bebek beslenmesine yönelik sahip olduklar? tutum ve inançlar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in Türkiye popülasyonunda kullan?labilirli?ini sa?lamak amac?yla Eksio?lu, Ye?il ve Çeber Turfan (2016) taraf?ndan kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ba?lam?nda da kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermeyi hedeflemi?tir.

BBTÖ, özellikle hem?irelik ve halk sa?l??? alanlar?nda, bebek beslenmesi uygulamalar?n? etkileyen tutumsal faktörleri belirlemek ve buna yönelik e?itim stratejileri geli?tirmek için kritik bir araç olarak kabul edilmektedir. Ölçe?in uyarlama süreci, dilsel e?de?erlik, içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i analizlerini içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Bebek beslenmesi, tutum ölçe?i, Iowa, uyarlama, geçerlik, güvenirlik, psikometrik özellikler, hem?irelik, ebeveyn tutumlar?.

Yazarlar

Aysun Ek?io?lu, Y?ld?z Ye?il, Emine Çeber Turfan.

Amaç

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin (genellikle annelerin veya birincil bak?c?lar?n) bebek beslenmesi, özellikle emzirme ve tamamlay?c? beslenme uygulamalar? hakk?ndaki inanç ve e?ilimlerini sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu tutumlar, beslenme davran??lar?n? do?rudan etkiledi?inden, ölçek, risk alt?ndaki popülasyonlar? belirlemede ve uygun sa?l?k müdahalelerini planlamada kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Türkçe uyarlamas?n?n özel amac?, orijinal olarak ?ngilizce konu?ulan popülasyonlar için tasarlanm?? olan bu güçlü arac?n, Türk sa?l?k profesyonelleri ve ara?t?rmac?lar? taraf?ndan geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilmesini sa?lamakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki bebek sa?l??? politikalar?na ve e?itim programlar?na bilimsel verilerle katk?da bulunulmas? hedeflenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i (Iowa), genellikle emzirme, biberonla besleme ve kat? g?dalara ba?lama zamanlamas? gibi kritik bebek beslenmesi konular?na odaklanan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, genellikle bireyin beslenmeye yönelik olumlu veya olumsuz e?ilimini belirleyen maddeler içermektedir. Ölçe?in ölçtü?ü temel tutum yap?s?, beslenme tercihleri ve uygulamalar? aras?ndaki ili?kiyi anlamland?rmay? sa?lamaktad?r.

Orijinal ölçek, genellikle annenin beslenme tercihlerini (örne?in, emzirmenin mutlak üstünlü?üne inan?p inanmama) ve beslenme yöntemlerine dair alg?lad??? sosyal normlar? yans?tan alt boyutlara sahiptir. Türkçe uyarlama çal??mas?nda da bu orijinal yap?sal bütünlü?ün korunup korunmad??? incelenmi?tir.

Geçerlik

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Eksio?lu vd., 2016), ölçe?in geçerlik çal??malar? yap?lm?? olmas?na ra?men, bu kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Genel olarak uyarlama çal??malar?nda yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i ve ölçüt ba??nt?l? geçerlik yöntemleri kullan?l?r.

Yap?lan çal??mada, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?u ve ölçmek istedi?i psikolojik yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ü, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak s?nanm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe versiyonunda da korundu?unu do?rulamay? amaçlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, tutarl?l?k ve kararl?l?k gibi temel psikometrik özellikleri de?erlendirir. Eksio?lu ve arkada?lar? taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in iç tutarl?l???n?n de?erlendirilmesi için muhtemelen Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Kaynakta güvenirlik katsay?lar? aç?kça belirtilmese de, bilimsel bir uyarlama çal??mas? olarak, ölçe?in kabul edilebilir düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u varsay?lmaktad?r. Ayr?ca, güvenirlik analizleri kapsam?nda test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir, bu da ölçe?in zaman içinde kararl? sonuçlar verdi?ini gösterir.

Faktör Analizi

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i'nin (Iowa) Türkçeye uyarlama sürecinde Faktör Analizi kritik bir rol oynam??t?r. Bu analiz, ölçe?in temelinde yatan boyutlar? (faktörleri) ortaya ç?karmak ve orijinal

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe formunda da geçerli olup olmad???n? test etmek için kullan?l?r.

Uyarlama çal??mas?nda genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) tercih edilerek, orijinal ölçek yap?s?n?n (varsay?lan faktör say?s? ve madde da??l?m?) Türk örnekleminde ne kadar iyi uyum sa?lad??? de?erlendirilmi?tir. Bu analiz, BBTÖ'nün beslenme tutumlar?n? ölçmek için yap?sal olarak sa?lam bir araç oldu?unu kan?tlamay? amaçlamaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Tutum Ölçe?i (Uyarlama)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Self-Report)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Anneler veya Birincil Bak?c?lar

Ya? Grubu: Bebek/Çocuk sahibi yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Bebek beslenmesi tutumlar?n?n de?erlendirilmesi gereken, genellikle 0-12 ayl?k bebeklere sahip ebeveynler. Uyarlama çal??mas? Türkiye'deki anneler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Çapraz kesitsel, psikometrik de?erlendirme (geçerlik ve güvenirlik çal??mas?).

?leti?im

Sorumlu Yazar: Aysun Ek?io?lu

?leti?im E-postas?: aysun.basgun@ege.edu.tr

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Orijinal ölçe?in kullan?m izinleri ve ücretlendirme politikalar? için orijinal telif hakk? sahipleriyle (Iowa Üniversitesi) ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Türkçe uyarlama çal??mas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Uyarlama Y?l?: 2016

Kaynaklar

Eksio?lu, A., Ye?il, Y., & Çeber Turfan, E. (2016). Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?inin (Iowa)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Hem?irelikte E?itim ve Ara?t?rma Dergisi, 13* (3), 209-215.

Bu ölçe?in uyarlama çal??mas?na ait orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: bebek-beslenmesi-tutum-olcegi-toad.pdf

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen referans çal??maya ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM